

JAARVERSLAG 2010

REPORT LIBRARY

In de zomer van 2010 is Airport Library op Schiphol officieel door HKH prinses Laurentien geopend. In dit verslag stellen we u op de hoogte van de resultaten van het eerste halfjaar van het bestaan van deze unieke voorziening.

GEBRUIK

Het gebruik van Airport Library in 2010 is boven verwachting. Er zijn vrijwel op elk moment van de dag bezoekers. Omdat de bibliotheek een open ruimte is, is het continu tellen van bezoekers niet mogelijk. Een exact beeld van het aantal bezoekers in 2010 is er niet. Op basis van een aantal door medewerkers van Airport Library steekproefsgewijs uitgevoerde tellingen en algemene bezoekersgegevens van Schiphol is een schatting van ruim 100.000 bezoekers voor de bibliotheek gemaakt.

Wel een exact gegeven is het aantal pageviews op de negen iPads die in Airport Library geïnstalleerd zijn. Dat waren er 93.567. Het aantal pageviews per dag nam vanaf de opening gestaag toe, waarschijnlijk als gevolg van de steeds verbeterende werking van de iPads en de bekendheid van dit nieuwe apparaat bij de bezoekers. Het hoogste aantal pageviews werd gehaald op de dagen dat sneeuw het vliegverkeer vertraagde.

De belangstelling van de rubrieken op de iPads gaat vooral uit naar muziek (29.600 pageviews) en Amsterdam (14.600). De andere rubrieken – architectuur, design, beeldende kunst, literatuur en geschiedenis – leverden elk tussen de 7.000 en

9.300 pageviews op. Het digitale gastenboek is 5.600 keer bekeken, 420 bezoekers lieten een boodschap achter (7.6%).

Bij de afzonderlijke filmpjes werd een algemeen filmpje over Amsterdam het meest bekeken: 2.541 maal. De rest van de top-5 wordt bezet door de filmpjes over het museumgrachtenpand Willet-Holthuisen (1.189), over architectenbureau Benthem Crouwel (887), over het Melkmeisje van Vermeer (734) en over de keramiekfabriek Koninklijke Tichelaar Makkum.

De collectie is, ondanks het feit dat er geen beveiliging op de boeken is aangebracht, redelijk intact gebleven. Ongeveer 3% van de boeken is in de loop van 2010 verdwenen. Het aanvullen van de verdwenen materialen is desondanks vele malen goedkoper dan het aanbrengen van beveiliging.

PUBLICITEIT

Eén van de vooraf gestelde doelen van Airport Library is het opleveren van minimaal 200 media-uitingen om bij te dragen aan een positieve profilering van de openbare bibliotheek. Dit aantal is vastgesteld op basis van de ervaringen met onder

meer de Strandbibliotheken die in 2005 zijn geïntroduceerd. Het daadwerkelijke aantal media-uitingen over Airport Library in 2010 oversteeg alle verwachtingen en bedroeg ruim 600. De aankondiging van de komst van Airport Library leverde ongeveer 125 uitingen op, de officiële opening op 25 augustus ongeveer 425 uitingen. Op de avond van de opening werd in vier televisieprogramma's aandacht aan Airport Library besteed: het 10-uurjournaal van de NOS, *On Air* van NCRV, *RTL Boulevard* en *SBS Shownieuws*. In het late NOS-journaal op 24 augustus werd de opening al aangekondigd. Op de radio waren er interviews met de projectleider door BNR, RTV Noord-Holland en de lokale zender van Haarlemmermeer. Alle landelijke dagbladen namen een artikel over Airport Library op inclusief een flink aantal lokale dag- en weekbladen.

Naast de algemene nieuwsmedia werd Airport Library ook opgepikt door een groot aantal specialistische media, onder meer op het gebied van reizen, luchtvaart, cultuur, architectuur, boeken, bibliotheekwerk en trends.

Het overgrote deel van alle media-uitingen werd echter in het buitenland gehaald. Media in 34 landen besteedden aandacht aan Airport Library. Hoog-

tepunt was het grote en positieve artikel in The International Herald Tribune, de "global edition" van The New York Times. Het artikel werd ook op de website van NYT geplaatst, de meest bezochte website in de VS. De op één na grootste Amerikaanse website, The Huffington Post, heeft in 2010 zelfs twee artikelen aan Airport Library gewijd. Vermeldenswaardig is het lange item in het Wit-Russisch televisiejournaal in december. De teneur van opvallend veel buitenlandse artikelen was dat het logisch is dat de eerste luchthavenbibliotheek in Nederland is opgezet. Zowel Nederland, als Schiphol als het Nederlandse bibliotheekwerk hebben een creatief, innovatief imago, dat met de opening van Airport Library is bevestigd. Een letterlijke kop: "A library in an airport... in Holland of course".

De website Airportlibrary.nl trok in 2010 3666 bezoekers uit 59 landen. De top-5: Nederland (62%), Japan (7.3%) en de VS, Duitsland en Canada (allen ca. 3%). Het aantal pageviews bedroeg 19.400, 5.29 pagina per bezoek. Dit betekent dat gemiddeld de meeste van de acht pagina's werden bekeken. De pagina *Partners* is 1.700 maal bekeken, op de iPads werd de pagina *Welcome & Partners* 660 maal geraadpleegd.

WAARDERING

Een mooie waardering voor Airport Library was de verkiezing tot beste nieuwe voorziening op een luchthaven 2010-2011 wereldwijd. Deze verkiezing dankte Airport Library aan de reisredactie van het Engelstalige global-affairsmagazine Monocle, bestaande uit reisjournalisten van onder meer NYT, The Independent en BBC.

De verkiezing leverde na de aankondiging en opening een bescheiden derde publiciteitsgolf op, waarmee het eerder genoemde totaal van ruim 600 media-uitingen werd behaald.

Minder serieus maar in publicitair opzicht wel interessant was de nominatie in *The Weird Library Competition* van de al eerder genoemde Huffington Post. Airport Library was één van twaalf genomineerden, verliet nooit de top-5, bereikte de tweede plaats als hoogste notering, bezette op 31 december 2010 de vierde plaats en haalde de op één na hoogste waardering (8.0 uit 10).

In een onderzoek uitgevoerd in februari 2011 onder bezoekers aan de Holland Boulevard, waar Airport Library deel van uitmaakt, wordt Airport Library unaniem gewaardeerd als origineel, vernieuwend en mooi vormgegeven. Voor verbetering vatbaar is

volgens de respondenten de communicatie over het aanbod en de gebruiksprincipes van de bibliotheek.

Tenslotte werd het woord '*luchthavenbibliotheek*' opgenomen in de inmiddels bekende jaarlijkse lijst van nieuwe woorden in NRC Handelsblad.

COLLECTIE EN APPARATUUR

De collectie boeken was bij de opening al op niveau en hoeft alleen nog te worden geoptimaliseerd en geactualiseerd. De collectie muziek en video's was bij de opening nog bescheiden en behoeft wel uitbreiding.

Met de keuze voor het installeren in Airport Library van de in het voorjaar van 2010 geïntroduceerde iPad en het nog in pilotfase verkerende TankU-downloadscherf is een groot risico genomen. Het heeft dan ook behoorlijk wat moeite gekost om deze nieuwe apparatuur geheel naar wens te laten werken. Daar heeft wel veel tegenover gestaan. De apparaten oefenden een grote aantrekkingskracht uit op de media en hebben mede gezorgd voor de enorme publiciteit die er voor Airport Library is geweest. Bovendien heeft het ingebruiknemen van

dergelijke apparatuur in Airport Library een grote bijdrage geleverd aan de profilering van de openbare bibliotheek als innovatief instituut. En er is veel geleerd dat ten goede komt aan het reguliere bibliotheekwerk. Tenslotte hebben duizenden bezoekers in Airport Library voor het eerst kennis kunnen maken met een nieuwe informatiedrager. Dat sluit aan bij de media-educatiefunctie van de bibliotheek. Ook de speciaal voor Airport Library ontwikkelde iPad-houders zijn inmiddels 'volwassen' geworden en worden nu ook op andere manieren in het bibliotheekwerk toegepast.

PARTNERS

Voor de collectie van Airport Library wordt met een aantal partners gewerkt. In 2010 waren dat:

- Nederlands Letterenfonds
- Letterkundig Museum
- Stichting De Best Verzorgde Boeken
- Koninklijke Bibliotheek
- Nationaal Archief
- Nederlands Foto Museum
- Hollandse Hoogte
- Dutch DFA
- Nederlands Architectuur Instituut
- Muziek Centrum Nederland

- Centrale Discotheek Rotterdam
- Amsterdam Toerisme en Congres Bureau
- Rijksmuseum
- Van Gogh Museum
- Hermitage
- Stedelijk Museum
- Amsterdam Museum
- Nationaal Historisch Museum
- Instituut voor Beeld en Geluid

FINANCIËN

Airport Library heeft het jaar 2010 afgesloten met een klein tekort op een totale begroting van € 285.000,-. Het tekort is ontstaan door lagere inkomsten.

De inkomsten zijn opgebracht door het Ministerie van OCW (hoofdfinancier), ProBiblio, Openbare Bibliotheek Amsterdam, Openbare Bibliotheek Haarlemmermeer, Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken en Muziek Centrum Nederland.

VOORUITBLIK 2011

Er is in 2010 een goede basis gelegd maar Airport Library gaat in 2011 door met haar ontwikkeling. De prioriteit zal liggen bij het uitbreiden van de

collectie digitale bestanden, muziek en filmpjes. De collectie boeken zal op onderdelen nog uitgebreid worden en voortdurend worden geactualiseerd. Hiervoor zal de samenwerking met de bestaande partners worden verdiept en zullen enkele nieuwe partners worden benaderd.

Op basis van bezoekersonderzoek en eigen observaties worden inrichting en bewegwijzering verbeterd. Een multimediale reclamecampagne op de luchthaven Schiphol zal het bezoek aan Airport Library nog verder stimuleren. De inspanningen op het gebied van financiën zullen in 2011 gericht zijn op het verwerven van meer financiële partners om daarmee de inkomsten te verhogen.

COLOFON

Tekst en tekstredactie:
Dick van Tol, Annemarie Clay

Vormgeving:
Franz Berendsen

Fotografie:
Sander Stoepker

© ProBiblio 2011

Airport Library

Ready for take-off